

Från: [REDACTED]
Till: [Regelrådet](#)
Ärende: Sv: 23/01316 Inhämtande av yttrande från Regelrådet
Datum: den 4 april 2023 14:29:47
Bilagor: [23_101316 utkast MPRTFS 2023 3.pdf](#)
[23_01316 Utkast strategi digital kommersiell radio.pdf](#)
[23_01316 Konsekvensutredning nya föreskrifter.pdf](#)

Här kommer också bilagorna som av misstag inte skickades med i förra utskicket!
Med vänlig hälsning
Eva Bengtsson Åström

Från: Eva Bengtsson
Skickat: den 4 april 2023 14:25
Till: regelradet@regelradet.se
Ämne: 23/01316 Inhämtande av yttrande från Regelrådet

Myndigheten avser att utlysa tillstånd för digital kommersiell radio i maj 2023. Inför denna utlysning har myndigheten tagit fram utkast till nya verkställighetsföreskrifter om ansökningsförfarandet med konsekvensutredning samt uppdaterat vår strategi.

PTS och KKV har fått ta del av handlingarna och myndigheten har samrått med dem. Intressenter och berörda aktörer kommer att denna dag få del av de aktuella handlingarna. Senare i veckan kommer även handlingarna publiceras på myndighetens webbplats och då i tillgänglighetsanpassade versioner.

Regelrådet ges härmed tillfälle att yttra sig över bifogad konsekvensutredning. Myndigheten behöver ert yttrande senast den 21 april 2023.

Om ni har några frågor är ni välkomna att återkomma till undertecknad.

Med vänlig hälsning

Eva Bengtsson Åström

EVA BENGTTSSON ÅSTRÖM, JURIST

Myndigheten för press, radio och tv
Telefon växel: 08-580 070 00
Adress: Kabyssgatan 4D, 120 30 Stockholm
www.mprt.se

The Swedish Press and Broadcasting Authority
Switchboard: +46 8 580 070 00
Kabyssgatan 4D, 120 30 Stockholm

[Information om hur Myndigheten för press, radio och tv behandlar personuppgifter](#)

Myndigheten för press, radio och tv:s författningssamling

Utgivare: Peter Schierbeck, Myndigheten för press, radio och tv, Kabysgatan 4D, 120 30 Stockholm
ISSN 2002-3170

Myndigheten för press, radio och tv:s föreskrifter vid ansökan om och överlåtelse av tillstånd att sända digital kommersiell radio;

MPRTFS 2023:3
Utkom från trycket
den xxx 2023

beslutade den xxx 2023.

Myndigheten för press, radio och tv föreskriver följande med stöd av 6 § radio- och tv-förordningen (2020:878).

1 § Dessa föreskrifter tillämpas på ansökningsförfarandet och ansökans innehåll i fråga om tillstånd att sända digital kommersiell radio och medgivande till överlåtelse av sådana tillstånd i enlighet med 13 kap. radio- och tv-lagen (2010:696).

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter förstås med
multiplexering: digital teknik som innebär att flera programbärande signaler förenas till en gemensam signal,
elektronisk programguide: ett slags söksystem som gör det möjligt för konsumenten att bland annat navigera bland olika programtjänster eller styra en inspelningsutrustning,
tillämpningsprogram: standarder för den mjukvara som styr interaktiva och andra tillämpningar i sändningarna, och
villkorad tillgång: teknik som gör det möjligt för den sändande att begränsa mottagarnas möjligheter att ta emot vissa tjänster.

Ansökan om tillstånd och medgivande till överlåtelse av tillstånd

3 § Ansökan om tillstånd att sända digital kommersiell radio eller överlåtelse av ett sådant tillstånd ska göras skriftligen på det sätt, och för ansökan om tillstånd inom den tid, som Myndigheten för press, radio och tv bestämmer. En ansökan om tillstånd som inte kommer in inom den fastställda tiden kan komma att avvisas.

4 § Den som ansöker om ett tillstånd att sända digital kommersiell radio eller ett medgivande till överlåtelse av sådant tillstånd ska betala en avgift som framgår av radio- och tv-förordningen (2020:878).

5 § Den sökande ska i en ansökan om tillstånd

1. uppge sitt namn, sin firma eller motsvarande uppgift samt sådana uppgifter om aktie- eller andelsinnehav eller avtal som behövs för att pröva den sökandes anknytning till staten, regioner eller kommuner

samt till andra sökande eller tillståndshavare för digital kommersiell radio,

2. uppge det eller de områden som ansökan gäller,

3. ge en redovisning av sitt programutbud (programförklaring) och vilka tilläggstjänster som avses ingå i programtjänsten,

4. ange vilka finansiella förutsättningar den sökande har att bedriva sändningsverksamheten under hela tillståndsperioden i enlighet med ansökan och bifoga bland annat en affärsplan med budget,

5. ange vilka tekniska förutsättningar den sökande har att bedriva sändningsverksamhet i enlighet med ansökan, och

6. redovisa de åtaganden som den sökande är beredd att göra när det gäller överenskommelser med övriga tillståndshavare i frågor om teknisk samverkan om tilläggstjänster, multiplexering, elektroniska programguider, tillämpningsprogram samt villkorad tillgång till programtjänster.

6 § I en ansökan om medgivande till överlåtelse av tillstånd ska förvärvaren

1. uppge sitt namn, sin firma eller motsvarande uppgift samt sådana uppgifter om aktie- eller andelsinnehav eller avtal som behövs för att pröva förvärvarens anknytning till staten, regioner eller kommuner samt till andra tillståndshavare för digital kommersiell radio,

2. ge en redovisning av sitt programutbud (programförklaring) samt vilka tilläggstjänster som ingår i programtjänsten,

3. ange vilka finansiella förutsättningar förvärvaren har att bedriva sändningsverksamheten under tillståndsperioden och bifoga bland annat en affärsplan med budget,

4. ange vilka tekniska förutsättningar förvärvaren har att bedriva sändningsverksamheten under den återstående delen av tillståndsperioden, och

5. redovisa de åtaganden som förvärvaren är beredd att göra när det gäller överenskommelser med övriga tillståndshavare i frågor om teknisk samverkan om tilläggstjänster, multiplexering, elektroniska programguider, tillämpningsprogram och villkorad tillgång.

Dessa föreskrifter träder i kraft den XX 2023.

Myndigheten för press, radio och tv

CHARLOTTE INGVAR-NILSSON

Eva Bengtsson Åström

Myndighet

Myndigheten för press, radio och tv

Diarienummer

23/01316

Förslag till föreskrifter vid ansökan om och överlåtelse av tillstånd att sända digital kommersiell radio

A Allmänt

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Myndigheten för press, radio och tv (MPRT) avser att under våren 2023 utlysa ledigt utrymme för digital kommersiell radio. Inför utlysningen har myndigheten sett över sina föreskrifter och avser att upphäva de gamla verkställighetsföreskrifterna från 2012 (*Myndigheten för radio och tv:s föreskrifter (MRTVFS 2012:1) vid ansökan om och överlåtelse av tillstånd att sända digital kommersiell radio*) och meddela nya verkställighetsföreskrifter. De nya föreskrifterna innebär vissa förtydliganden och en bestämmelse om att ansökan kan komma att avvisas om den inte kommer in i rätt tid. Övriga ändringar är mer av språklig karaktär. Föreskrifterna kommer att kungöras i myndighetens författningssamling *MPRTFS*. I föreskrifterna klargörs vissa begrepp, att ansökan ska vara skriftlig, vilka uppgifter som ska finnas med i ansökan och vilka handlingar som ska bifogas till ansökan. I föreskrifterna anges att en ansökan enbart kan göras under den tid som myndigheten bestämmer.

Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

En alternativ lösning är att MPRT endast lämnar skriftlig information om vad som gäller vid ansökningsförfarandet. Denna information kan lämnas på MPRT:s webbplats och vid direkt kommunikation med de sökande. Oavsett om ansökningsförfarandet regleras i föreskrifter eller inte kommer dock utlysningen göras på samma sätt. Att förfarandet regleras i verkställighetsföreskrifter i stället för enbart genom information innebär därför att

de nya föreskrifterna inte innebär någon ökad administrativ börda för de sökande. Men utan föreskrifter minskar förutsägbarheten för en sökande och även den rättsliga statusen för informationen i anvisningarna. Ur rättssäkerhetssynpunkt är det positivt både för myndigheten och aktörerna att kunna hänvisa till de föreskrifter som gäller, till exempel att det tydligt anges att en ansökan kan komma att avvisas om den inte kommer in inom fastställd tid. Förutom föreskrifter kommer MPRT också ha information på sin webbplats om ansökningsförfarandet.

Vidare har MPRT tagit fram ett utkast till strategi där myndigheten beskriver sina utgångspunkter och inriktning för arbetet med kommande tillståndsgivning. Strategin är en uppdatering av den strategi som fastställdes 2011. Aktörer och övriga intressenter kommer beredas tillfälle att yttra sig över både utkast till strategi och författningsförslagen.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Endast de aktörer som vill få tillstånd sända digital kommersiell radio berörs av regleringen. Idag har fem aktörer tillstånd att sända digital kommersiell radio. MPRT avser att under våren utlysa ett mindre antal tillstånd. Förutom de aktörer som redan idag har tillstånd uppskattas att endast ett fåtal andra aktörer kommer att ansöka om tillstånd. Vid utlysningen våren 2023 beräknar myndigheten att omkring tio nationella tillstånd kan meddelas.

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Enligt 13 kap. 24 § andra stycket radio- och tv-lagen (2010:696) får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om ansökningsförfarandet och vad en ansökan ska innehålla. Regeringen har bemyndigat MPRT att meddela sådana verkställighetsföreskrifter i 6 § radio- och tv-förordningen (2020:878).

Uppgifter om vilka kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Myndigheten får ta ut en avgift av den som ansöker om tillstånd eller medgivande till överlåtelse av sådant tillstånd. Det är regeringen som beslutar om avgiftens storlek. Avgiften är på 45 000 kronor för varje sökt programtjänst vid ansökan om tillstånd och 25 000 kronor för ansökan om medgivande till överlåtelse av tillstånd (4 § radio- och tv-förordningen).

Det är förenat med administrativa kostnader att ansöka om tillstånd att sända digital kommersiell radio eller medgivande till överlåtelse av sådant tillstånd. Kostnaderna får anses vara desamma oavsett om ansökningsförfarandet regleras i verkställighetsföreskrifter eller om MPRT informerar aktörerna på annat sätt. De nya föreskrifterna ersätter tidigare verkställighetsföreskrifter från 2012 och innebär inga

ändringar i sak men förtydligande vad avser ansökans innehåll och att en för sent inkommen ansökan kan komma att avvisas.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Regleringen är endast verkställighetsföreskrifter till radio- och tv-lagen och går därför inte utöver dessa skyldigheter. Radio- och tv-lagen trädde i kraft 2010.

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Föreskrifterna ska träda i kraft före och i anslutning till ansökningsförfarandet under våren 2023. Information om utlysning och ansökningsförfarande kommer också att lämnas till de aktörer som visat intresse samt på MPRT:s webbplats och som nyhet.

B Kommuner och regioner

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller regioner. Varken staten, regioner eller kommuner kan få tillstånd att sända analog eller digital kommersiell radio.

C Företag

Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Föreskrifterna berör enbart de som avser att söka tillstånd att sända digital kommersiell radio eller överlåta/förvärva sådant tillstånd. Marknaden domineras av två stora aktörer Bauer Media och Viaplay Group. Den analoga kommersiella radiomarknaden (FM-radio) är liten och omsätter sammanlagt drygt 1 miljard per år. Digital kommersiell radio (DAB) har låga lyssnarsiffror och marknaden är än mindre än marknaden för analog radio. Förutom de båda nämnda aktörerna ovan finns ytterligare ett fåtal aktörer som har tillstånd. Färre än fem privatpersoner/småföretag som idag saknar tillstånd har tidigare anmält intresse för att söka tillstånd att sända DAB.

Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Den som varken avser att ansöka om tillstånd eller om medgivande till att överlåta/förvärva ett tillstånd berörs inte av dessa föreskrifter. Vem som kan få tillstånd eller förvärva ett sådant tillstånd regleras i 13 kap. radio- och tv-lagen. Endast den som har finansiella och tekniska förutsättningar och inte har, eller endast i mycket begränsad omfattning har, anknytning till staten, regioner och kommuner får inneha tillstånd. MPRT ska vid fördelningen av tillstånd beakta att utrymmet för sådana sändningar ska kunna tas i anspråk

1. för olika programtjänster så att sändningarna kommer att tillgodose olika intressen och smakriktningar,
2. för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster, och
3. av flera av varandra oberoende programföretag.

Det innebär därför viss administration för aktörerna att vid ansökan dels kunna visa att man har tekniska och finansiella förutsättning att sända, dels redogöra för ägarförhållanden och vad man avser att sända (programförklaring). Endast nödvändiga uppgifter kommer att krävas in. Uppgifterna behövs för att myndigheten ska följa radio- och tv-lagens bestämmelser och göra en rättssäker bedömning om vilka som kan och bör få tillstånd. Ur rättssäkerhetssynpunkt är det viktigt att samma krav ställs på samtliga sökande, att det är tydligt vad som krävs samt att uppställda krav stöds av en författning.

Den sökande kommer i en ansökan om tillstånd bland annat

- lämna uppgifter om aktie- eller andelsinnehav eller avtal som behövs för att pröva den sökandes anknytning till staten, regioner eller kommuner samt till andra sökande eller tillståndshavare för digital kommersiell radio,
- ge en redovisning av sitt programutbud (programförklaring) och vilka tilläggstjänster som avses ingå i programtjänsten,
- ange vilka finansiella förutsättningar den sökande har att bedriva sändningsverksamhet under hela tillståndsperioden i enlighet med ansökan och bifoga bland annat en affärsplan med budget,
- ange vilka tekniska förutsättningar den sökande har att bedriva sändningsverksamhet i enlighet med ansökan, och
- redovisa de åtaganden som den sökande är beredd att göra när det gäller överenskommelser med övriga tillståndshavare i frågor om teknisk samverkan villkorad tillgång till programtjänster.

Myndigheten avser att ta fram en e-tjänst för ansökan som sparar uppgifterna, det vill säga den sökande kan spara sitt utkast till ansökan och arbeta med den innan den skickas in. Det underlättar för sökande vid kommande ansökningsförfarande och beräknas då kunna korta tidsåtgången för ansökan ytterligare. Att fylla i själva e-tjänsten beräknas ta högst någon timme.

För de redan etablerade radioföretagen får expertisen att ta fram en affärsplan med budget finnas inom företaget och något som de ändå årligen måste göra i sin verksamhet. Ett

redan etablerat radioföretag får heller inte anses ha svårigheter att ta fram en programförklaring eller visa att företaget har tekniska förutsättningar att sända.

För mindre aktörer kan eventuellt erforderlig kompetens för att ta fram en affärsplan med budget saknas. De behöver då anlita en konsult för att ta fram en affärsplan med budget med angivande av vilka kostnader som är förenat med att sända och hur dessa kostnader ska finansieras. Att anlita en kvalificerad ekonomikonsult bedöms kosta närmare 2 000 kr/timme och det kan uppskattningsvis krävas minst tio konsulttimmar för att ta fram en affärsplan med budget. Att visa att man har tekniska förutsättningar att sända behöver inte vara så omfattande. Det är tillräckligt med uppgifter såsom företaget har en studio och erforderlig utrustning för att sända sina program. En programförklaring kan uppskattningsvis kräva några timmars arbete att ta fram och i den ska beskrivas vilken typ av program som företaget avser att sända och vilken målgrupp sändningarna vänder sig till. En sökande bedöms inte behöva anlita en konsult för att ta fram en programförklaring.

Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Regleringen medför inga andra kostnader än administrativa kostnader och är hänförliga till vad som krävs för att få tillstånd enligt 13 kap. radio- och tv-lagen.

Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Verkställighetsföreskrifterna påverkar inte konkurrensförhållanden för företagen utöver det som redan framgår av radio- och tv-lagen, det vill säga att vid tillståndsgivningen ska beaktas att tillstånd ska ges till såväl nationella som lokala och regionala programtjänster och av flera av varandra oberoende programföretag. Föreskrifterna i sig har ingen större påverkan på konkurrensförhållandena mellan företagen. Då det är tydligt utformat vad som krävs av en sökande blir konkurrensförhållandena i denna del lika.

Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Vissa sökande kan anse att de uppgifter som krävs in är alltför omfattande. Myndigheten bedömer dock att de begärda uppgifterna är nödvändiga för att myndigheten ska kunna efterleva radio- och tv-lagens bestämmelser om vilka som kan få tillstånd och på vilka grunder ett urval ska göras.

Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Både föreskrifterna och information och ansökningshandlingar ska vara så lätta och tydliga att förstå att det är tydligt vad som förväntas av den sökande. Det ska vara lätt att göra rätt. Något avkall på att mindre företag inte ska behöva redovisa finansiella och tekniska förutsättningar kan inte göras då det är ett krav för att få tillstånd.

D Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Myndigheten kommer också att skicka ut förslaget till föreskrifter på remiss till berörda aktörer och företag och samt publicera förslaget på myndighetens webbplats. Post- och telestyrelsen och Konkurrensverket har fått ta del av utkastet samt utkast till den strategi som berör den kommande utlysningen.

E Kontaktperson

Eva Bengtsson Åström, jurist
Myndigheten för press, radio och tv
Telefon växel: 08-580 070 00, telefon direkt: 08-580 070 24
E-post: eva.bengtsson@mprt.se
Adress: Kabysgatan 4D, 120 30 Stockholm
www.mprt.se

Strategi för tillståndsgivning för digital kommersiell radio

För kommande tillstånd som ska gälla till och med den 31 juli 2026

Innehåll	
För kommande tillstånd som ska gälla till och med den 31 juli 2026.....	1
Sammanfattning.....	3
1. Strategins syfte.....	4
2. Bakgrund.....	4
2.1 Myndighetens strategi från 2011.....	4
3. Innebörden av ett tillstånd och rättigheter och skyldigheter.....	5
3.1 Programföretag som i mars 2023 har tillstånd.....	5
3.2 Samverkan i tekniska frågor.....	6
4. Strategi vid kommande utlysning av tillstånd.....	6
4.1 Myndighetens bedömning av antalet programtjänster i respektive sändarnät.....	6
4.1.1 Regeringsbeslut om tillgängligt utrymme.....	7
4.1.2 Tidigare bedömningar av antalet programtjänster i respektive sändarnät.....	7
4.1.3 MPRT:s bedömning av ledigt utrymme i respektive sändarnät.....	7
4.2 Utlysning av ledigt sändningsutrymme.....	8
4.3 Tillståndsförfarandet.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
4.3.1 Vem som kan få tillstånd.....	9
4.3.2 Krav på teknisk samverkan och samverkansavtal.....	9
4.3.3 Urvalsförfarande.....	10
4.3.4 Tillståndsvillkor.....	10
4.3.5 Samråd med Post- och telestyrelsen och Konkurrensverket.....	11
Bilaga 1 Frekvenslager avsatta för digital kommersiell radio.....	12

Sammanfattning

Nuvarande tillstånd att sända digital kommersiell radio gäller till och med den 31 juli 2026. Det finns utrymme i det digitala marknätet som Myndigheten för press, radio och tv (MPRT) avser att utlysa under våren 2023. I denna strategi redogör MPRT för sina utgångspunkter inför den kommande utlysningen.

Sändarnät 3 och 4 är avsatta för digital kommersiell radio. Näten är nedbrytbara i 34 regioner. MPRT bedömer att varje nät även fortsättningsvis bör rymma upp till 15 nationella programtjänster. Visst utrymme är då avsatt för att sända en elektronisk programguide samt eventuella ytterligare programrelaterade tilläggstjänster.

Ledigt utrymme i sändarnät 3 och 4 motsvarar, i mars 2023, cirka sju nationella programtjänster och ett antal lokala/regionala programtjänster. Fördelningen mellan nationella, regionala och lokala tillstånd får avgöras efter en samlad bedömning av de ansökningar som kommit in.

MPRT avser att utlysa ledigt utrymme på myndighetens webbplats, www.mprt.se. Information om utlysningen kommer också att lämnas direkt till de som anmält intresse för att sända digital kommersiell radio samt genom MPRT:s nyhetsbrev och som nyhet eller pressmeddelande. I utlysningsdokumentet kommer det bland annat framgå under vilken tid det är möjligt att ansöka om tillstånd, vilka uppgifter som ska lämnas samt vilka handlingar som ska fogas till ansökan.

Om det söks tillstånd för fler programtjänster än det utrymmet medger kommer tillstånden att fördelas efter ett urvalsförfarande. Vid urvalet ska MPRT beakta både innehållet i programtjänsterna och vem som tillhandahåller respektive programtjänst. Hänsyn får då också tas till vilka programtjänster som redan idag tillhandahålls i det digitala marknätet. På grund av den begränsade kapaciteten kommer marksändningarna i första hand utnyttjas för ett brett utbud när det gäller programgenrer och inriktning mot olika publikgrupper och intresseområden.

De kommande tillståndshavarna bör ha samma rättigheter och skyldigheter för sina programtjänster som gäller för de som i mars 2023 har tillstånd att sända. Det innebär i huvudsak följande.

- Tillstånden kommer att gälla från den dag myndigheten fattar beslut om tillstånd och upphöra den 31 juli 2026, vilket innebär en tillståndsperiod på cirka tre år.
- En programtjänst får sändas dygnet runt men det kommer ställas krav på att sända i genomsnitt minst 100 timmar per vecka under ett kalenderår.
- Ett tillstånd innefattar även en rätt att sända programrelaterade tilläggstjänster i rimlig omfattning.
- Allmänt hållna innehållsvillkor kommer att ställas och som utgår från den sökandes programförklaring.
- Tillståndshavarna ska genom utformningen av sändningarna även främja tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

- Villkor kommer ställas om att inte förändra ägarförhållandena och inflytandet i tillståndshavarbolaget mer än i begränsad omfattning.
- Utsändningstekniken T-DAB+ eller därmed kompatibel teknik ska användas.
- Programtjänsterna kommer placeras antingen i sändarnät 3 eller 4.
- Ett tillstånd innebär en rätt att för respektive programtjänst använda en överföringskapacitet på minst 72 kbit/s.
- Tillståndshavarna ska samverka i tekniska frågor med övriga innehavare av tillstånd att sända digital kommersiell radio och ansluta sig till det samverkansavtal som gäller för det nät där programtjänsten är placerad.

MPRT ska inför beslut om tillstånd att sända kommersiell radio samråda med Konkurrensverket och Post- och telestyrelsen i konkurrensfrågor.

1. Strategins syfte

Nuvarande tillstånd att sända digital kommersiell radio gäller till och med den 31 juli 2026.¹ Programtjänsterna är fördelade i två sändarnät. Det finns ledigt utrymme i vardera sändarnät. Myndigheten för press, radio och tv (MPRT) bedömer att det finns intresse från aktörer att söka och få tillstånd att sända digital kommersiell radio. MPRT avser därför att under våren 2023 utlysa ledigt utrymme. Tillstånden kommer att gälla i omkring tre år och upphöra den 31 juli 2026.

Inför den förra, och hittills enda, tillståndsprocessen fastställde myndigheten en strategi, där myndigheten beskrev utgångspunkter och inriktning för arbetet med kommande tillståndsgivning. Även om strategin endast gällde under den förra tillståndsperioden som löpte ut i september 2022, var syftet att den även skulle utgöra ett avstamp för det fortsatta arbetet.²

Syftet med denna strategi är att i första hand göra en uppdatering av den föregående strategin och bland annat bedöma om någon ändring behöver göras i uppskattningen av hur många programtjänster som rymms i ett sändarnät.

2. Bakgrund

2.1 Myndighetens strategi från 2011

I strategin från 2011 gjorde myndigheten i huvudsak följande avvägningar och bedömningar.

¹Beslut om förlängning av tillstånden fattades den 30 augusti 2022 (dnr 22/01934 m.fl.)

²Strategi för Myndigheten för radio och tv:s tillståndsgivning för digital kommersiell radio (dnr 2011/00095).

- Vid utsändning av programtjänsten bör utsändningstekniken T-DAB+ eller därmed kompatibel teknik användas.
- Varje sändarnät kan rymma upp till 16 nationella programtjänster, men det är inte uteslutet att den tekniska utvecklingen kan innebära att antalet möjliga programtjänster med god ljudkvalitet i ett sändarnät kan öka.
- Visst utrymme i sändarnätet bör kunna avsättas för att ge tillståndshavarna möjlighet att sända tilläggstjänster.
- Tilläggstjänsterna ska vara relaterade till den tillståndsgivna sändningsverksamheten och sändas i rimlig omfattning.
- Det bör vara möjligt att söka tillstånd för både nationella och regionala sändningar men hur många sådana tillstånd som meddelas och fördelningen mellan dem får avgöras efter en samlad bedömning.
- En positiv omständighet vid tillståndsgivningen är att utforma sändningarna så att personer med funktionsnedsättning lättare kan ta del av dem.
- Tillståndshavarna ska samverka i tekniska frågor.

Utifrån denna strategi utlyste myndigheten ledigt utrymme och meddelade därefter tillstånd. Merparten av tillstånden har förlängts och gäller till och med den 31 juli 2026.

3. Innebörden av ett tillstånd och rättigheter och skyldigheter

3.1 Programföretag som i mars 2023 har tillstånd

Tillstånden gäller till och med den 31 juli 2026 och innebär en rätt att sända en programtjänst över hela eller delar av Sverige samt möjlighet att bryta ner sändningarna i mindre områden, t.ex. för att sända lokala nyheter. För de nationella tillstånden gäller att sändningarna senast den 31 juli 2025 ska kunna tas emot i områden där minst 65 procent av Sveriges befolkning är bosatt. För de regionala tillstånden gäller att sändningarna ska kunna tas emot av 65 procent av befolkningen i det aktuella sändningsområdet.

En programtjänst får sändas dygnet runt, men i tillståndsvillkoren anges krav på att sända i genomsnitt minst 100 timmar per vecka under ett kalenderår. Ett tillstånd innefattar även en rätt att sända programrelaterade tilläggstjänster i rimlig omfattning.

Varje tillstånd har allmänt hållna innehållsvillkor som bygger på vad som angetts i respektive ansökan om tillstånd, t.ex. att de ska sända nyheter, trafikinformation och musik. Tillståndshavarna ska genom utformningen av sändningarna även främja tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning. Vidare finns villkor om att ägarförhållandena och inflytandet i tillståndshavarbolaget inte får förändras i mer än begränsad omfattning.

Utsändningstekniken T-DAB+ eller därmed kompatibel teknik ska användas. Programtjänsterna är placerade antingen i sändarnät 3 eller 4. Varje sändarnät har en

kapacitet på 1152 kbit/s och respektive tillstånd innebär en rätt att för respektive programtjänst använda en överföringskapacitet på minst 72 kbit/s.

Tillståndshavarna ska samverka i tekniska frågor med övriga innehavare av tillstånd att sända digital kommersiell radio, se vidare i nästa avsnitt. 3.2.

3.2 Samverkan i tekniska frågor

De som har tillstånd att sända digital kommersiell radio har idag villkor om att samverka i tekniska frågor. Samverkan ska omfatta elektronisk programguide (EPG) och andra gemensamma tilläggstjänster samt multiplexering. Multiplexeringen ska skötas av den som utför utsändningstjänsten i sändarnätet eller annan aktör som de tillståndshavare som finns i samma sändarnät kommit överens om. Tillståndshavarna ska också se till att den som utför utsändningstjänsten, eller annan aktör som tillståndshavarna kommit överens om, sänder en elektronisk programguide som presenterar de olika programtjänster på ett likvärdigt sätt.

Den tidigare skriftliga överenskommelsen mellan tillståndshavarna om hur dessa frågor ska hanteras gällde till och med den 30 september 2022 och är nu under förnyelse. Det är också möjligt att ha flera olika samverkansavtal. De tillståndshavare som använder samma sändarnät måste gemensamt i avtal bestämma vem som ska sköta utsändningen av programmen. Men i själva samverkansavtalet får inte utpekats vem som ska sköta utsändningen. Ett avtal kan även innehålla frågor om hur kapaciteten i nätet kan utnyttjas på ett flexibelt sätt. Samtliga tillståndshavare oavsett nät ska avtala om hanteringen av eventuella gemensamma tilläggstjänster, såsom elektronisk programguide.

Nya tillståndshavare ska ges rätt att träda in som part i ett samverkansavtal.

4. Strategi vid kommande utlysning av tillstånd

Myndigheten redogör nedan för vilka utgångspunkter som ska gälla vid utlysning och beslut om tillstånd som ska gälla till och med den 31 juli 2026.

4.1 Myndighetens bedömning av antalet programtjänster i respektive sändarnät

Lägg till rubrik

Myndighetens bedömning: Sändarnät 3 och 4 bör vardera omfatta högst 15 nationella programtjänster jämte utrymme för bland annat en elektronisk programguide. I mars

2023 motsvarar ledigt utrymme i sändarnät 3 fem nationella programtjänster samt ett antal regionala tillstånd. Motsvarande ledigt utrymme i sändarnät 4 är två nationella tillstånd samt ett antal regionala tillstånd. Lägg till rubrik

4.1.1 Regeringsbeslut om tillgängligt utrymme

Regeringen beslutade den 28 oktober 2010 om tillgängligt sändningsutrymme för digital kommersiell radio. Det tillgängliga utrymmet motsvarar två frekvenslager (sändarnät) som är nedbrytbara i 34 regioner, se bilaga 1. Den totala kapaciteten i varje enskilt frekvenslager som kan utnyttjas för att distribuera digitala sändningar uppgår till 1152 kbit/s.

4.1.2 Tidigare bedömningar av antalet programtjänster i respektive sändarnät

I strategin från 2011 bedömde myndigheten att varje sändarnät kan rymma upp till 16 nationella programtjänster, men framhöll att det inte är uteslutet att den tekniska utvecklingen kan innebära att antalet möjliga programtjänster med god ljudkvalitet i ett sändarnät kan öka. Vidare ansågs att visst utrymme bör avsättas för tilläggstjänster.

Tillstånd att sända digital kommersiell radio meddelades första gången i oktober 2014.³ Myndigheten bedömde vid den tillståndprocessen att ett sändarnät bör innehålla högst 15 nationella programtjänster jämte utrymme för en elektronisk programguide och programrelaterade tilläggstjänster. Eftersom det fanns mer utrymme att fördela än det fanns sökande behövde myndigheten inte göra något urval. Den sökande som uppfyllde de formella förutsättningarna om finansiella och tekniska förutsättningar samt var beredd att samverka i tekniska frågor, beviljades därför tillstånd.

Tillståndshavarna har enligt beslutet om förlängning från 2022 rätt att, under förutsättning att tillgänglig nätinfrastruktur så medger, under hela dygnet sända sina nationella och regionala programtjänster och då använda en överföringskapacitet på minst 72 kbit/s. Tillståndshavarna har även rätt att sända programrelaterade tilläggstjänster i rimlig omfattning. Programtjänsterna är placerade i sändarnät 3 eller 4. Programtjänsterna sänds i dag i utsändningstekniken T-DAB+ men enligt tillståndsvillkoren kan även en kompatibel teknik till T-DAB+ användas.

4.1.3 MPRT:s bedömning av ledigt utrymme i respektive sändarnät

Myndigheten bedömer att det inte finns skäl att ändra uppskattningen av hur många programtjänster som ryms i ett sändarnät. Vid en kommande utlysning och beslut om tillstånd bör därför myndigheten utgå från att varje sändarnät rymmer upp till 15 nationella programtjänster jämte utrymme för programrelaterade tilläggstjänster.

³ Beslut den 2 oktober 2014 (dnr 12/01960 m.fl.).

I stället för en nationell programtjänst kan flera lokala eller regionala programtjänster fördelas i näten. Fördelningen mellan dem får avgöras efter en samlad bedömning av vilka ansökningar som kommer in, se vidare avsnitt 4.3.3.

Det har inte framkommit att någon annan teknik än T-DAB+ ska användas vid utsändningen av programtjänsterna. Tillkommande tillståndshavare bör ha samma villkor som nuvarande tillståndshavare vad gäller utsändningsteknik.

Ledigt utrymme i sändarnät 3

För närvarande, mars 2023, är nio nationella programtjänster placerade i sändarnät 3. Programtjänsterna ska kunna tas emot i områden där minst 65 procent av Sveriges befolkning är bosatt den 31 juli 2025. I sändarnätet är också en regional programtjänst placerad med rätt att sända i områdena Göteborg, Trollhättan, Halmstad/Varberg, Borås och Skövde (dkr 2014:24). Programtjänsten ska senast den 31 juli 2025 kunna tas emot av 65 procent av befolkningen i sändningsområdet. Täckningskraven ställs under förutsättning att tillgången på nätinfrastruktur så medger.

Utifrån bedömningen att varje sändarnät rymmer 15 nationella programtjänster med tillägg för vissa programtjänster bör det finnas utrymme i sändarnätet som motsvarar

- fem nationella programtjänster (alternativt kan nationellt tillstånd delas upp i flera lokala/regionala tillstånd) och
- ett eller flera lokala/regionala tillstånd i de områden, där det inte redan sänds en regional programtjänst (Dnr 2014:24).

Ledigt utrymme i sändarnät 4

I skrivande stund, mars 2023, är tolv nationella programtjänster placerade i sändarnät 4. Programtjänsterna ska kunna tas emot i områden där minst 65 procent av Sveriges befolkning är bosatt den 31 juli 2025. I sändarnätet är också två regionala programtjänster placerade med rätt att sända i områdena Malmö, Helsingborg och Kristianstad (dkr 2014:22) respektive Stockholm (dkr 2014:25). Programtjänsten ska senast den 31 juli 2025 kunna tas emot av 65 procent av befolkningen i sändningsområdet. Täckningskraven ställs under förutsättning att tillgången på nätinfrastruktur så medger.

Utifrån bedömningen att varje sändarnät rymmer 15 nationella programtjänster med tillägg för vissa programtjänster bör det finnas utrymme i sändarnätet som motsvarar

- två nationella programtjänster (alternativt kan nationellt tillstånd delas upp i flera lokala/regionala tillstånd) och
- ett eller flera lokala/regionala tillstånd i de områden, där det inte redan sänds ett lokal/regionala programtjänster (dkr 2014:22 och dkr 2014:25).

4.2 Utlysning av ledigt sändningsutrymme

Utlysningen kommer att omfatta ett mindre utrymme i näten och ett fåtal nya tillstånd kan meddelas. Tillståndsperioden kommer dessutom att vara förhållandevis kort, cirka tre år. Med hänsyn härtill torde intresset vara något begränsat för att söka tillstånd. Myndigheten bedömer därför att det är tillräckligt att utlysa ledigt utrymme på

myndighetens webbplats, www.mppt.se, samt att också informera de som idag har tillstånd och andra som anmält intresse för att sända digital kommersiell radio, att det nu finns möjlighet att söka tillstånd. I utlysningsskildringen kommer det bl.a. framgå under vilken tid det är möjligt att ansöka om tillstånd och vilka uppgifter som ska lämnas samt vilka handlingar som ska bifogas ansökan.

I ansökan ska den sökande lämna uppgifter om bl.a.

- anknytning till andra sökande/tillståndshavare
- ev. anknytning till staten, regioner och kommuner
- vilka områden som ansökan avser
- innehållet i programtjänsten
- finansiella och tekniska förutsättningar att bedriva sändningsverksamhet
- åtagande rörande samverkan i tekniska frågor med övriga tillståndshavare

Myndighetens föreskrifter vid ansökan om tillstånd att sända digital kommersiell radio är nu under översyn⁴. Det är fråga om nya verkställighetsföreskrifter med endast mindre redaktionella ändringar. Utkast till nya föreskrifter remitteras samtidigt med detta utkast till strategi till berörda aktörer.

4.3.1 Vem som kan få tillstånd⁵

Tillstånd att sända digital kommersiell radio får endast ges till en fysisk eller juridisk person som har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden, och är beredd att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor.

Staten, regioner eller kommuner får inte inneha tillstånd att sända digital kommersiell radio, vare sig direkt eller indirekt genom ett företag i vilket ett eller flera sådana subjekt har en del som för dem gemensamt motsvarar minst tjugo procent av samtliga aktier eller andelar eller genom avtal har ett bestämmande inflytande. Tillstånd får inte heller ges till ett företag som enligt 1 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554) är ett dotterföretag till någon av subjekten ovan.

Den som ansöker om tillstånd kommer därför att få redovisa vilka tekniska och finansiella förutsättningar denne har att bedriva sändningar och vara med att bekosta utbyggnaden av sändarnäten.

Vidare måste den sökande visa eventuell anknytning till staten, regioner eller kommuner samt vara beredd att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor, se nästa avsnitt 4.3.2.

4.3.2 Krav på teknisk samverkan och samverkansavtal

⁴ Myndigheten för radio och tv:s föreskrifter (MRTVFS 2012:1) vid ansökan om och överlåtelse av tillstånd att sända digital kommersiell radio. MPRT avser att meddela nya föreskrifter som ska träda i kraft under våren 2023.

⁵ 13 kap. 23 § radio- och tv-lagen.

För nya tillståndshavare bör samma krav i tekniska frågor ställas som idag gäller för befintliga tillståndshavare, se avsnitt 3.2 ovan. Tillstånden kommer att fördelas i något av de båda sändarnäten. Utsändningen av programtjänsterna i respektive sändarnät görs av olika operatörer och de kan ha olika samverkansavtal. En sökande bör ges möjlighet att i ansökan ange om denne har några preferenser i vilket sändarnät dess programtjänst blir placerad. Myndigheten avser att i möjligaste mån ta hänsyn till det, det vill säga om det finns tillräckligt med utrymme för att tillgodose alla sökandes önskemål. Innan myndigheten meddelar tillstånd måste den sökande ha undertecknat det samverkansavtal som gäller för det sändarnät som programtjänsten är placerad i.

4.3.3 Urvalsförfarande⁶

Vid fördelning av tillstånd ska MPRT beakta att utrymmet ska kunna tas i anspråk för olika programtjänster så att sändningarna kommer att tillgodose olika intressen och smakriktningar, för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster och av flera av varandra oberoende programföretag.

Vid den förra tillståndsprocessen behövde myndigheten inte göra något urvalsförfarande, då det fanns mer utrymme att fördela än programtjänster som det söktes tillstånd för. Om det vid kommande tillståndsprocess finns fler ansökningar om tillstånd än det finns utrymme att fördela, kommer myndigheten behöva göra ett urval. Vid urvalet kommer då beaktas både vilka programtjänster som det söks tillstånd för och vilka programtjänster som redan tillhandahålls i det digitala marknätet. I urvalet beaktas då innehållet i programtjänsterna och vem som tillhandahåller respektive programtjänst. Marksändningarna bör i första hand utnyttjas för ett brett utbud när det gäller programgenrer och inriktning mot olika publikgrupper och intresseområden. De konsumenter som söker ett stort urval inom ett begränsat innehållsområde kan finna detta inom andra distributionsformer.⁷

Tillstånd ska kunna ges även för lokala och regionala programtjänster, men hänsyn bör vid urvalet även tas till att marknätet utnyttjas effektivt. Därför bör i första hand lokala och regionala tillstånd lämnas i något eller några av de 34 regioner där sådana tillstånd inte finns. På så sätt inskränks inte möjligheten att meddela nationella tillstånd. De som har nationella tillstånd får i högre grad anses ha incitament att vara med och bygga ut sändarnäten till nationell täckning och därmed bekosta en sådan utbyggnad.

4.3.4 Tillståndsvillkor⁸

I radio- och tv-lagen finns uppräknat vilka tillståndsvillkor som får och kan ställas för digital kommersiell radio.

Vissa villkor är kopplade till urvalsförfarandet. När tillstånd ges till en programtjänst på grund av dess innehåll och vem som tillhandahåller programtjänsten, bör det också återspeglas i tillståndsvillkoren. Nuvarande tillståndshavare har allmänt hållna villkor om sändningarnas innehåll och villkor om att inte förändra ägarförhållandena och

⁶ 13 kap. 26 § radio- och tv-lagen (2010:696).

⁷ Prop. 2009/10:115 s. 229 ff. och s. 309.

⁸ 13 kap. 27 § radio- och tv-lagen.

inflytandet i det företag som innehar tillståndet mer än i begränsad omfattning. Vidare ska myndigheten vid sitt urval kunna beakta om en sökande är beredd att utforma sändningarna så att personer med funktionsnedsättning lättare kan ta del av dem. Nuvarande tillståndshavare har ett sådant främjandekrav. En sådan anpassning kan till exempel bestå av att sändningarna kompletteras med relevant textinformation, som lyssnaren kan ta emot via sin radiomottagare. Ett annat exempel kan vara att tillståndshavaren utfäster särskilt god hörbarhet, exempelvis genom användning av sådan teknik som minimerar störande bakgrundsljud.⁹

Andra villkor kan ställas för att se till att det avsatta frekvensutrymmet för digital kommersiell radio utnyttjas på ett effektivt sätt. Nuvarande tillståndshavare har därför villkor om att sända i en viss del av sändningsområdet eller så att en viss del av befolkningen inom området nås och sända under en viss minsta tid. Vidare ställs villkor om att använda en viss sändningsteknik, eftersom det kan påverka hur många programtjänster som kan rymmas inom ett visst utrymme. Slutligen ställs också villkor om att samarbeta med andra tillståndshavare i tekniska frågor för att säkerställa att sändningarna bedrivs konkurrensneutralt.

Innan beslut om tillstånd fattas ska den sökande ges tillfälle att ta del av och yttra sig över de villkor som MPRT avser att ställa. Ett beslut om tillstånd får inte innehålla andra programrelaterade villkor än de som den sökande godtagit.

I avsnitt 3.1–2 ovan redogör MPRT närmare för vilka villkor som ställts för de aktörer som idag har tillstånd. Dessa villkor bör också ställas för kommande tillståndshavare.

4.3.5 Samråd med Post- och telestyrelsen och Konkurrensverket¹⁰

MPRT ska inför sitt beslut om tillstånd att sända kommersiell radio samråda med Konkurrensverket och Post- och telestyrelsen i konkurrensfrågor. MPRT samråder med myndigheterna dels inför att en ny strategi fastställs, dels inför beslut om tillstånd. Vidare samråder MPRT med myndigheterna om det samverkansavtal i tekniska frågor som träffas mellan tillståndshavarna.

⁹ Prop. 2009/10:115 s. 231.

¹⁰ 6 § förordningen med instruktion för Myndigheten för press, radio och tv (2020:879).

Bilaga 1 Frekvenslager avsatta för digital kommersiell radio

Två frekvenslager är avsatta för digital kommersiell radio. Frekvenslagren är nedbrytbara i följande 34 regioner.

1. Kiruna
2. Luleå
3. Arjeplog
4. Skellefteå
5. Umeå
6. Östersund
7. Örnsköldsvik
8. Sundsvall
9. Hudiksvall
10. Gävle
11. Mora
12. Borlänge
13. Uppsala
14. Västerås/Örebro
15. Stockholm
16. Nyköping/Eskilstuna
17. Karlstad
18. Trollhättan
19. Göteborg
20. Skövde
21. Linköping
22. Norrköping
23. Borås
24. Halmstad/Varberg
25. Jönköping
26. Finnveden
27. Växjö
28. Visby
29. Västervik
30. Kalmar
31. Karlskrona
32. Helsingborg
33. Kristianstad
34. Malmö

Post- och telestyrelsen (PTS) har beslutat om tilldelning i frekvensområdet 230-240 MHz till Försvarsmakten. Tilldelningen förenas bl.a. med villkor om att Försvarsmakten inte får hindra rundradioanvändningen i frekvensutrymmet. (PTS

beslut den 21 december 2022,
referens 22-13731)

UTKAST